

Tečna večerja.

Spisal *Kazimir M.*

b cesti, ki se cepi v Šent Jerneju od glavne cesarske ceste zagrebške in drži v jugozapadni smeri preko občinskega pašnika, Kaluderjev in vrhovškega polja proti Orehovici, se razprostira proti jugu lepa hrastova hosta — Prevolje.

Z radostnim očesom motriš to visoko ravno hrastovino, ki lahko tekmuje s svojimi gostimi vrhovi z najlepšim mestnim drevoredom.

Vlažen, mehek mah najrazličnejših vrst pokriva tla. Tuintam raste pritlikav kostanjev grm, ki pa ne more priti do veljave, ker mu gosta streha večjih in zato srečnejših tovarišev ne privošči niti enega dobrodejnega solčnega žarka na dan.

Prevolje so nekako zavetišče vseh ubožcev in osebenk iz okolice. Preskrbljuje jih obilo z drvi in tudi z drugimi potrebščinami. Dozdaj se pleterski lastniki niso dosti menili za to svojo hosto; nihče ni sekal v nji, nihče ni branil pobirati gob, suhljadi, želoda in ježic, vse je bilo prosto in dovoljeno. Ta okoliščina je bila torej glavni in prvi vzrok, da ga ni bilo menda dneva, da ne bi kdo taval po tem lesu. Najrednejši gostje pa so bili Prosenovi.

Prosenova Barba je bila vdova, pa troje otrok je imela. Stanovala je v majhni koči koncem vasi in se ubijala, da je pošteno preživljala svojo deco. Ko je živel še njen rajni mož Janez, je bilo že še; z mizarstvom je že zaslужil toliko, da so izhajali. Pa prišlo je drugače.

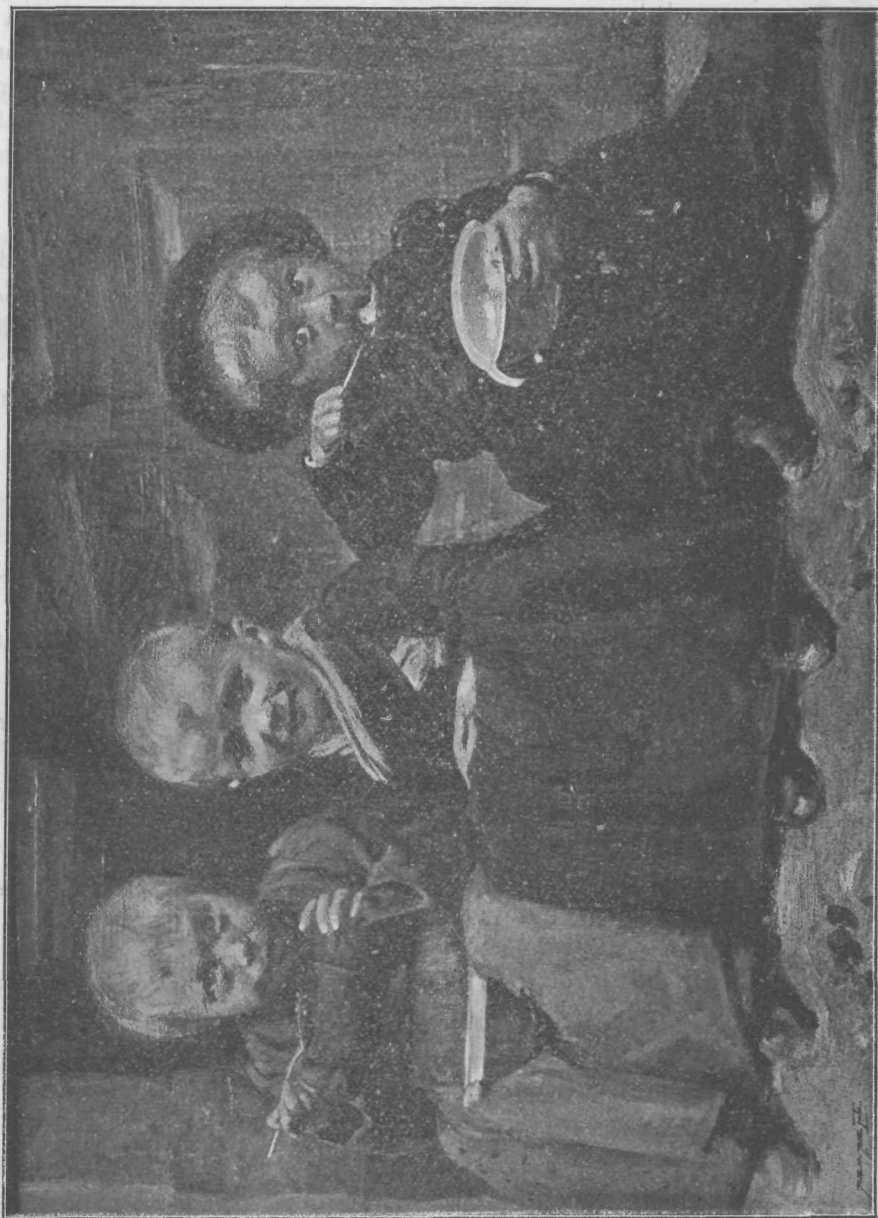
Pozimi je bilo, zaslužka pa nič. Nekega dne se je odpravil Jancz v goro, drv napravljat, zvečer so ga pa pripeljali mrtvega domov; bukev ga je bila povalila.

Hudi časi so se pričeli po njegovi smrti za Prosenovo družino. Barba je delala, kolikor je mogla, in vendar je šlo časih trdo za vsakdanji kruh. Sosedom ni mogla pomagati pri delu — radi otrok ne. Kje naj bi jih tudi pustila, ker svet nima rad, da bi najeti delavec vodil celo jato otrok za seboj?! Pridno je obdelovala svoje polje, kolikor ga je imela, in ko je bilo vse postorjeno, se je odpravila s svojo deco v Prevolje.

Tu so bili kakor doma. Petletna Rezika je že poznala jedilne gobe, jih natančno razločevala od drugih, strupenih, in vedela, kje rasto najrajše. Nekako sredi gozda stojita dva skupaj zrasla hrasta in okrog njih rasto najlepše gobe, tiste s črnimi glavicami. Nežica in Polde sta nabirala in nosila na kupe dračja in suhljadi, katero je veter bil nametal z drevja, mati pa je pridno pobirala želod in ježice. Želod je bil priboljšek beloščetinastemu pujsku v hlevu, ježice pa so se dobro prodale, in tako se je ujel časih kak novец za sol in druge potrebe.

Ko je Barba imela že polno vrečo želoda, in je bilo tudi ježic skoro do, roba v košarni, je povezala dračje, pregledala Rezikine gobe, se zadovoljno nasmehnila, in vsi so šli domov.

Nežica in Polde sta vlekla vsak svojo vejo za seboj, Rezika je imela butarico suhljadi na glavi, v roki pa košarico z gobami. Seve, najtežje je nesla Barba vrečo želoda na glavi in košaro ježic črez roko.

Trudni in lačni so razložili svoje bogastvo doma, in Barba je naglo zakurila v peči. Rezika je medtem nastlala pujsku, Nežica pa je zaprla kokoši na sédal. Potlej pa so prihajali za vrstjo v vežo tožit, da so lačni.

Pravijo, da je nazadnje vsakega trpljenja konec, tako tudi tukaj. Na mizi je stala skleda češpljeve kaše. Prijeten vonj se je dvigal iz nje, okrog

pa so stali vsi trije vsak s svojo prsteno skledico z ročajem. Barba jim je razdelila večerjo, in vsi trije so posedli pod kapom na bruno.

To jim je šlo v slast!

Rezika je izbirala zlasti sladke češplje iz kaše, koščice pa je spravljala na kupček, da jih je potem stolkla in použila medena jedrca. Nežica je smehljaje čakala, da se večerja nekoliko ohladi, ustnic si ni marala opariti. Kaj zato, če čaka nekoliko časa, samo da ima kaj v skledici! Bolj nestrpen je bil Polde. Dasi ga je peklo, se je manjšala vsebina njegove skledice kar vidno, kakor gine spomladi južni sneg, če solnce nekoliko preveč pogleda nanj. Pridno je nosil velike založke z leseno žlico v usta, malo popihal — in že je bilo dovolj hladno, da je šlo navzdol.

Po večerji so iztrebili gobe. Nekaj jih je Barba odločila za drugi dan, kisle med krompirjem so posebno dobre, nekaj pa jih je narezala na rešeta, da se posuše za zimo. Še suhljad so sesekali in zložili, potem pa odmolili in se spravili spat.

Črez pol ure pa je bilo v koči za vasjo tiho in mirno, zakaj po delu je počitek sladak.

Poslanec.

*Na postelji tukaj v sobici
pa Mimica ljubljena spi;
o angelcih božjih se sanja ji,
radosti ji lice žari.*

*A tam skozi okno potihoma
k nji dihi ponočni hité,
aj, dihi ponočnega vetrca,
ki zunaj med rožami gre.*

*In rože so same prosile ga,
da bi jim izkazal ljubav:
da nesel bi lepi Mimici
na posteljco srčkan pozdrav.*

*In zdaj kakor tat — prav polagoma
je v sobico njeno prispel
in vsepovsod, vsepovsod z nočnimi
jo dihi poljubljati jel.*

*Pa misli: »Ej, saj se gotovo zbudil...«
Kako se je zmotil močno:
o angelcih sanja se Mimici,
in to prelepó je za njo.*

*In dalje in dalje spi Mimica,
a vetrček se ujezi —
in smukne iz gorke posteljce,
pa v laske se ji zakadi . . .*

*In brž skozi okno pod milo nebo
beži mi sred drevja in rož . . .*

*A ti? . . . To boš lepa, Mimica,
ko jutri zbudila se boš! . . .*

Ivo Danič.

